

for Københavns 8de Kreds (Martin Olsen). Nyboders Kredsen, i Anledning af de Udtalelser, han fremkom med angaaende Orlogsværftet. Det ærede Medlem nævnte, at den højeste Ugeløn paa Orlogsværftet var 16 Kr. 38 Øre. Det vil altsaa sige en Aarsindtægt af 850 Kr. 13 Øre. Man maa imidlertid ogsaa medregne Arbejdernes Tjenestetidstillæg og Brødpenge, samt det nuværende midlertidige Lønningstillæg, hvorved en Arbejder har en Aarsindtægt af 1024 Kr. Naar man derhos sætter Forskellen mellem Prisen paa en Bolig i Nyboder og en Bolig i Byen til mindst 120 Kr., kommer man til en Aarsindtægt af 1144 Kr. En væsentlig Indtægt for Haandværkerne paa Værftet er ogsaa Akkordoverskuddet. Og i dette Akkordoverskud er der sket en stor Forandring, idet det i Løbet af en 12—13 Aar er steget til over det dobbelte. Det udgjorde saaledes i 1881—88 tilsammen 75,000 Kr., medens det i Aaret 1900—1901 var 166,500 Kr. Men naar man taler om de faste Arbejderes Løn, saa maa man jo ogsaa nævne forskellige Emolumenter, som medføre meget betydelige Udgifter for Statskassen. Jeg skal saaledes erindre om, at de have frit Lægetilsyn og fri Medicin, hvilket ogsaa gælder Hustru og Børn under 18 Aar, naar han har Bolig i Nyboder. Indlægning paa Hospitalet medfører kun en ringe Afkortning i Lønnen. De have fri Behandling paa forskellige Specialklinikker. De have jævnlig Understøttelse til Landophold, og de have Orlov med Bibeholdelse af Lønning under Rekonvalescens. Ældre Folk, der afskediges paa Grund af Svagelighed, faa Orlov de tre sidste Maaneder med Bibeholdelse af Lønning og Emolumenter. De have Hjælp til Pleje i Hjemmene, til nærende Kost o. s. v. De have Hjælp til at holde Børn paa Abnormanstalter, de have Pensionsret og Adgang til Invalideunderstøttelse for Svagelighed, de have paadraget sig i Tjenesten, og paa de fastsatte Fridage: Kongens Fødselsdag, Valgdagen til Folketinget, den halve Grundlovsdag o. s. v. gives der fri med Bibeholdelse af Lønning. Disse Bestemmelser vil maaske det ærede Medlem henregne til dem, han kalder for „landsfaderlige“, men jeg tror dog, at en ikke ganske ringe Del af dem ere i høj Grad heldbringende for Mandskabet og deres Familier.

De mange Lønningssatser, som et æret Medlem i Grunden raillerede lidt over, hidrører fra de smaa pekuniære Forbedringer, som efterhaanden ere givne Arbejderne, og de ville, som jeg nævnte, for-

svinde, naar vi faa en ny Lønningsslov. Det ærede Medlem haabede paa, at jeg skulde have en lille Lønningsslov for Haandværkerne i Baghaanden. Det har jeg nu ikke, og jeg skal sige hvorfor, Orlogsværftet begyndte i Fjor paa Udarbejdelsen af et Forslag til Indførelse af en fast Arbejdstid Aaret rundt, saa nær som muligt af samme Varighed, som ved andre tilsvarende Fabrikvirksomheder, og til en Lønningssberegning pr. Time for hvert Fag efter dets Art og Betydning og med Lønningen i den private Industri som Rettesnor. De betydelige Forarbejder, som bleve foretagne, gik ud paa forskellige sammenlignende Studier mellem Orlogsværftets Fabrikdrift og Driften af forskellige større indlandske Fabrikker og Værksteder. Da imidlertid de mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne bestaaende Priskuranter udløb den 1ste April i Aar og for de flestes Vedkommende vare opsagte af begge Parter, ansaa jeg, der paa dette Tidspunkt var Chef for Orlogsværftet, det for hensigtsmæssigt, eftersom Forholdene i den private Industri selvfølgelig skulde bruges som Rettesnor, at indstille Arbejdet, indtil der forelaa et Resultat af Forhandlingerne mellem de private Arbejdsgivere og Fagforeningerne. Naar et saadant Resultat vil komme til at foreligge, ved jeg ikke. Det ærede Medlem er lige saa godt som jeg bekendt med, at der endnu i dette Øjeblik er en ret tilspidset Kontrover mellem Aktieselskabets Burmeister & Wain og Skibstømrernes Fagforening. Foreløbig ser jeg derfor Forholdene an, vel vidende, at de pekuniære Forhold, hvorunder Orlogsværftets Arbejdere for Tiden leve, naar alt kommer til alt, i Grunden ere ret taalelige. Naar det ærede Medlem ankede over, at de faste Arbejdere kapitulere, skal jeg gøre opmærksom paa, at de ere ansatte paa Kontrakt i Henhold til Lov om Søværnets fremtidige Ordning af 28de Maj 1880, og at de som Følge deraf ere underkastede de Bestemmelser, som ere fastsatte i Straffelov for Krigsmagten af 7de Maj 1881, som altsaa omfatter enhver til Krigsmagten hørende Person, der er fast eller midlertidig tjenstgørende. Det faste Mandskab skal man huske paa, arbejder ikke alene paa Værftet, men bliver ogsaa udkommanderet med Skibene. Som det vil være bekendt, er der for Øjeblikket nedsat en Kommission til Revision af den nugældende militære Retspleje, og førend Resultatet af denne Kommissions Arbejder foreligger, skal jeg ikke udtale mig videre om denne Sag. Naar Orlogsværftets Haandværkere af det